

ENFLASYON

- İktisat
- Muhasebe
- Vergi
- Denetim

[February, 7th , 2024]

taxademy

WEBİNAR #1

Bir Bakışta Enflasyon Muhasebesi

2023 Dönem Sonunda Bizleri Neler Bekliyor?

- Enflasyon Dinamikleri (Dr. Bader Arslan)
- Yönetim kurulları (patronlar) ne yapmalı (Şaban Küçük)
- Finansçılar için neresinde olmalı
- Eyvah, iş yine muhasebecilere mi kaldı 😊
- TMS / VUK Düzeltme Farkları
- Soru Cevap Değerlendirme

Şaban KÜÇÜK
Yeminli Mali Müşavir

Dr. Bader ARSLAN
CEO, Ekonomi Gazetesi

Onur Niş
Serbest Muhasebeci
Mali Müşavir

**Bozkurt Ali
TÜRKÜSEV**
Assistant Manager

7 Şubat 2024
14:00-17:00

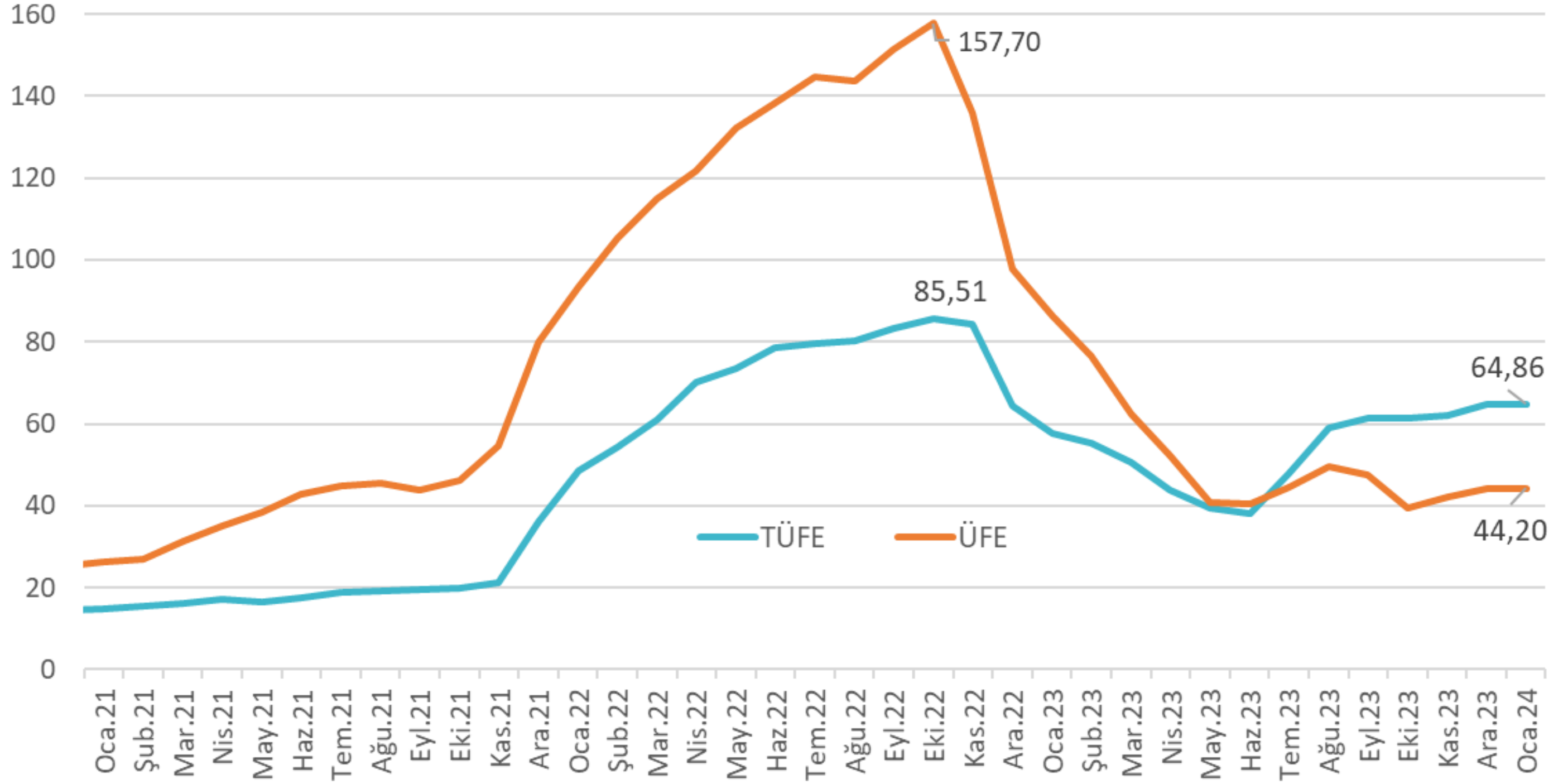
✉ tax@taxia.com.tr

Etkinlik Teams ile gerçekleştirilecek olup kayıt zorunludur..

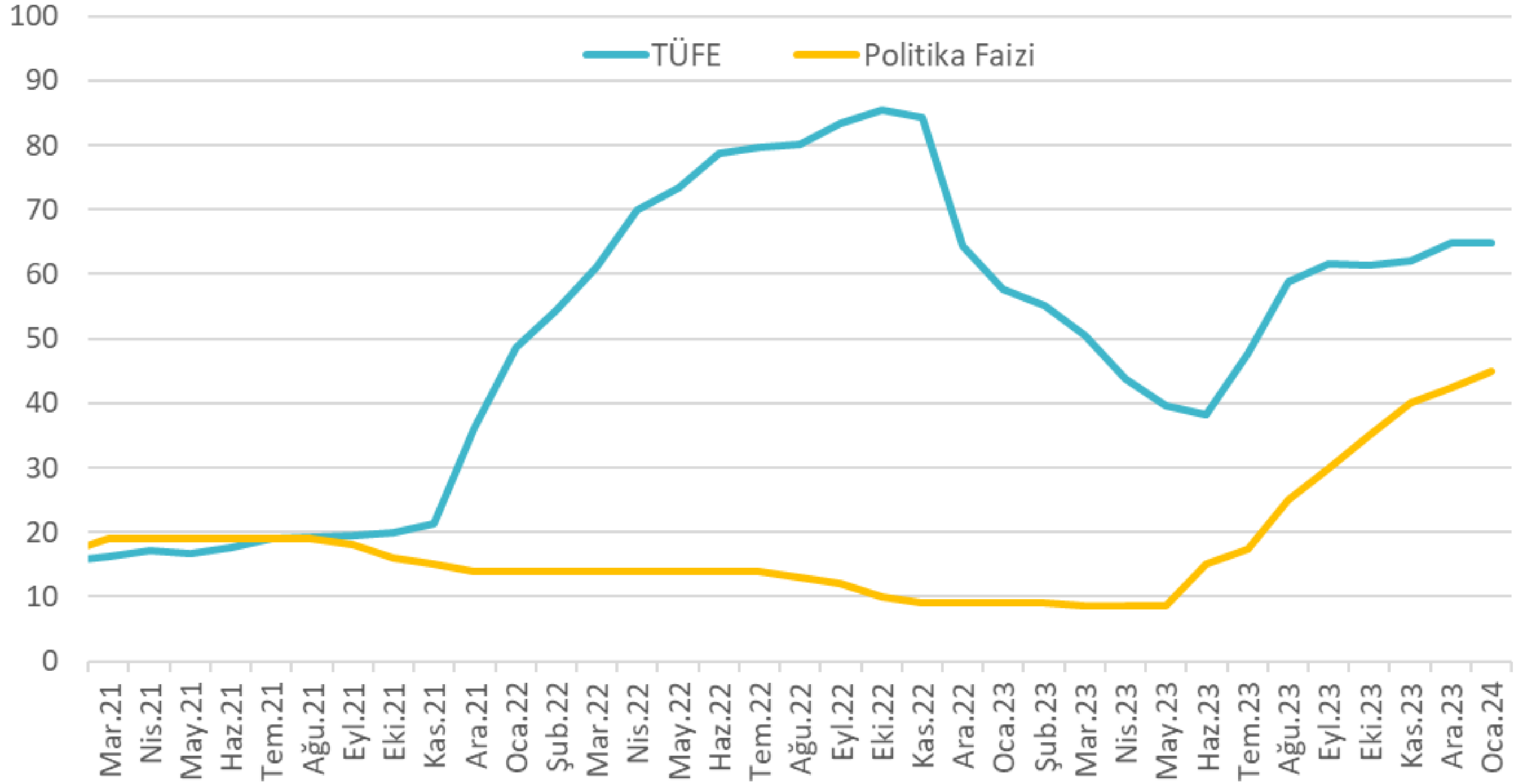

ENFLASYON GÖRÜNÜMÜ

Enflasyon %

Politika Faizi ve Tüketici Enflasyonu %

TALEP enflasyonu: Para arzındaki artış oranının ekonomik büyümeyi aşmasıdır. Bu durumda, talep, arzdan hızlı artar ve fiyatlar yükselir.

MALİYET enflasyonu: Üretim sürecinde kullanılan girdilerin maliyetlerindeki artışların fiyatlara yansımalarıyla oluşur.

İTHAL enflasyon: Üretim sürecinde önemli oranda ithal üretim faktörleri kullanan ekonomilerde, ithal faktör ve girdi fiyatlarında ortaya çıkan artışların önce üretim maliyetlerini sonra da satış fiyatlarını etkilemesi sonucu ortaya çıkan enflasyon türüdür.

Türkiye'de son dönem enflasyon dinamiği:

1. 2021 sonunda başlayan faiz indirimleri
2. Reel faizin negatife inmesi
3. Mevduat vb TL getirili ürünlerinin cazibesinin azalması
4. Döviz, altına, otomobil ve gayrimenkule hücum
5. Artan kurların tüm ithal girdi maliyetlerini artırması
6. Fiyatlarda yükseliş
7. Asgari ücret artışları

Enflasyonla Nasıl Mücadele Ediyoruz?

1. Faiz artışları (*kademeli*)
2. Fazla likiditenin çekilmesi
3. Vergi artışları
4. Yılda bir kez asgari ücret artışı

BEKLENTİLER

	2024 Sonu	2025 Sonu
TCMB	36	14
Piyasa Beklentisi	42	23,7
<i>Fark</i>	<i>6 puan</i>	<i>9,7 puan</i>

*yarın enflasyon raporu açıklanacak

Konu İeriđimiz

- Hazır mıyız? nce sizi dinleyelim, tanışalım.
- Eski Uygulamalar Nelerdi? Ne Hatırlıyoruz?
- Vergili Yeniden Değerleme Uygulamaları
- Tebliğ Taslakları
- 555 Numaralı Tebliğ Nasıl Okunmalı?
- Anayasa Mahkemesi Ne diyor?
- Bankalar Günah Keçisi mi?
- Sektörler İçin nemi
- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri
- Fonların Durumu
- Kapsam Dışı Kalan şirketler
- BDDK/SPK/SEDDK Farklı mı?
- TMS 29 – VUK Farkı
- Ticaret Hukukunda Karşılığı Var mı?
- Hangi Kârı Dağıtabilirim?
- Yönetim Kurulu Sorumluluđu
- Emisyon Primi İstisnasını Etkiler mi?
- Nakdi Sermaye İndirimini Etkiler mi?
- FGK uygulamasını nasıl etkiler?
- Uygulama Pratiđi
- YMM / SMMM Kim Sorumlu? Tarifede Neden Var? crete Tabi Bir İşlem mi?
- Sorularınız & Bizim Sorularımız

VUK – 555 NOLU
TEBLİĞ
VE
ÖNCESİ

Düzeltemeye İlişkin Mevzuatımızdaki Düzenlemeler

ENFLASYON
DÜZELTMESİ (VUK
GEÇİCİ 25. MADDE)
(Mevzuata Giriş
Tarihi: 2003)

TEK SEFERLİK
YENİDEN
DEĞERLEME (VUK
GEÇİCİ 31. MADDE)

SÜREKLİ YENİDEN
DEĞERLEME (VUK
MÜKERRER 298/Ç)

Vergisiz / 2003 Yılı
Uygulaması /
Yürürlükte Değil

2023 Yılı Sonrası
Uygulama / Yürürlükte

%5 Vergili /
Yürürlükte Değil

%2 Vergili / *Enflasyon
Düzeltilmesi Şartları
Oluşmazsa* Yürürlükte

Vergisiz / *Enflasyon
Düzeltilmesi Şartları
Oluşmazsa* Yürürlükte

Vergisiz / 2023 Yılı
Uygulaması /
Düzeltilmenin
Ertelenmesi

ENFLASYON
DÜZELTMESİ (VUK
MÜKERRER 298/A)
(Mevzuata Giriş
Tarihi: 2004)

TEK SEFERLİK
YENİDEN
DEĞERLEME (VUK
GEÇİCİ 32. MADDE)

ENFLASYON
DÜZELTMESİ (VUK
GEÇİCİ 33. MADDE)

Enflasyon Düzeltmesi Nedir?

«Enflasyon düzeltmesi; parasal olmayan kıymetlerin¹ enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarlarının² düzeltme katsayısı³ ile çarpılması suretiyle, malî tablonun⁴ ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanmasını ifade eder.» (VUK Mük. Md. 298-A)

$$\text{Düzeltilmiş Tutar} = \text{Düzeltililecek Tutar} \times \text{Düzeltilme Katsayısı}$$

- ¹ *Parasal Olmayan Kıymetler?*
- ² *Parasal Olmayan Kıymetlerin Düzeltmede Dikkate Alınacak Tutarları?*
- ³ *Düzeltilme Katsayısı?*
- ⁴ *Mali Tablolar?*

Kimler Enflasyon Düzeltmesi Yapacak?

1- **Bilanço Esasına Göre Defter Tutan** Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Mükellefleri

- *Kanunda belirtilmiştir.*

2- Kollektif, Adi Komandit, Adi Şirketler

- *Genel Tebliğ'de belirtilmiştir.*
- *«Kollektif» ve «Adi Komandit Şirketler» Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulduklarından bir sermayeye sahiptirler. Sermaye, bilançodaki parasal olmayan pasif kıymetlerden olduğundan, düzeltilmesi sonucunda (2024 yılında) bir gider etkisi yaratacaktır.*
- *«Adi Şirketler» de ise bir sermaye koyma zorunluluğu yoktur. Ortakların borç vermesiyle de bu şirket tipi kurulabilir. Ortaklardan alınan borç, bilançodaki parasal olan kıymetlerden olduğundan düzeltmeye tabi tutulmayacaktır. Dolayısıyla kollektif ve adi komandit şirketlerde düzeltme sonrasında ortaya çıkan gider etkisine adi şirketlerde ulaşamayacaktır. Bu tip şirketlerde, 2024 yılı ve sonrası için bir planlama yapılmazsa düzeltme kaynaklı gelir oluşacak, bu da bir vergi yükü yaratacaktır.*

Kimler Enflasyon Düzeltmesi Yapacak?

3- Yeni İşe Başlayan Mükellefler

- *İşe başladıkları tarih itibariyle enflasyon düzeltmesi şartları varsa enflasyon düzeltmesi yapılacaktır.*

4- Tasfiye

- *2023 hesap döneminde tasfiye tasfiyenin sonuçlandırıldığı durumlarda, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi söz konusu olmayacaktır.*
- *Tasfiyenin 2023 hesap döneminden sonra sonuçlanması halinde, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço düzeltilecektir.*

5- Devir, Birleşme Halinde

- *2023 hesap dönemi sonundan sonra 5520 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleşen devir ve birleşme hallerinde, devir veya birleşmenin bünyesinde gerçekleştiği kurum, ortadan kalkan şirketin 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançosunu enflasyon düzeltmesine tabi tutacaktır.*

Kimler Enflasyon Düzeltmesi Yapacak?

6- **Kazançlarının Tamamı** Gelir/Kurumlar Vergisinden İstisna Olan Mükellefler

- *Kazançlarının tamamı gelir/kurumlar vergisinden istisna olan mükellefler enflasyon düzeltmesi yapacaktır.*
- *Kazançlarının tamamı istisna kapsamında olan mükellefler, 2024 yılı bilançosunu düzeltmeye tabi tutacak ve **düzeltilme sonucu oluşan kazanç tutarını** beyannamede istisna olarak göstermek suretiyle matrahtan indirim konusu yapabilecektir.*

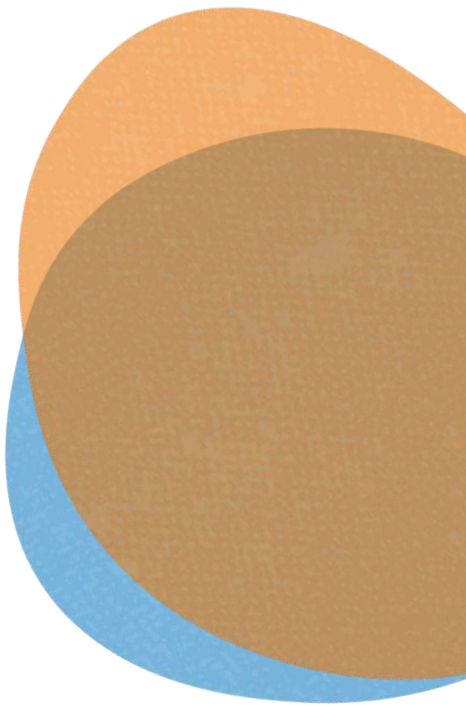
SORU: Kazancının bir kısmı istisna olan mükellefler, enflasyon düzeltme işlemi sonucunda ortaya çıkacak olan kâr veya zararı hesaplamada nasıl değerlendirecek?

Düzeltilme İşlemine Tabi Tutulacak Mali Tablolar

- Sadece «**Bilanço**» enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.
- Düzeltilme şartlarının devam etmesi halinde izleyen «**geçici vergi dönem sonu bilançoları da**» düzeltilme işlemine tabi tutulacaktır.

Düzeltilme Kayıtları Ne Zaman Atılacak?

- 2023 yılı düzeltilmeleri **2023 defterine** kaydedilecek.
- 2024 yılı düzeltilmeleri **2024 defterine** kaydedilecek.

Düzeltilmenin Vergi Etkisi

2023 Yılı Düzeltmesi

- **2023 yılı** düzeltmesinin gelir ve kurumlar vergisine **etkisi olmayacaktır.**
- 2023 tarihli mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu oluşan kâr/zarar farkı, **geçmiş yıllar kârları/zararı** hesabında gösterilecektir.

2024 Yılı Düzeltmesi

- **2024 yılı** düzeltmesinin gelir ve kurumlar vergisine (geçici vergi dahil) **vergi etkisi olacak**, 2024 hesap dönemine ait vergi matrahı, düzeltilmiş bilanço'ya göre tespit edilecektir.
- 2023 tarihli mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu oluşan kâr/zarar farkı, **doğrudan doğruya gelir tablosunda** (düzeltme farkı geliri/gideri) gösterilecektir.
- 2023 tarihli mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda eğer kâr farkı oluşursa bu 2024 yılında zarar etkisi yaratacaktır. 2023 yılında kâr farkına sebep olan aktifteki parasal olmayan kıymet **eğer 2024 elden çıkarılmazsa**, bu iktisadi kıymet takip eden dönemlerde kâr farkı ortaya çıkaracaktır.

Maliye Bakanlığı'nın Düzeltme İşlemlerine İlişkin Yetkileri (VUK Mük. 298/A-8)

Maliye Bakanlığı;

- a) Mükellef veya meslek grupları ya da mükelleflerin aktif toplamaları veya ciroları itibarıyla; enflasyon düzeltmesinde toplulaştırılmış yöntemler kullanılmasına izin vermeye, toplulaştırılmış yöntem uygulanabilecek kalemleri belirlemeye,
- b) Mükellef veya meslek grupları ya da mükelleflerin aktif toplamaları veya ciroları itibarıyla hangi tür malî tabloların; enflasyon düzeltmesine tâbi tutulup tutulmayacağını ve geçici vergi dönemlerinde düzeltilip düzeltilmeyeceğini belirlemeye,
- c) (3) numaralı bentte yer almayan kıymetler için düzeltmeye esas alınacak tarihi belirlemeye,
- d) Ortalama ticarî kredi faiz oranının tespitine ilişkin usul ve esasları tespit etmeye,
- e) Bölgeler, sektörler, iş grupları, iş neveleri veya parasal olmayan kıymetler itibarıyla döviz, altın ve benzeri değerleri esas alarak düzeltme yaptırmaya ve günlük olarak belirlenen endeks veya değerleri kullandırmaya,
- f) Parasal ve parasal olmayan kıymetleri belirlemeye,
- g) Net parasal pozisyon kâr/zarar hesabı yaptırmaya,
- h) Enflasyon düzeltmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

Yetkilidir.

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

1- Mali tabloda (**bilanço**) yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğu tespit edilecektir.

• «Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler bu Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır. Söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, aksine bir hüküm olmaması ve Tebliğde bir belirleme yapılmamış olması şartıyla, bu Tebliğ uygulamasında öz sermaye kalemleri "parasal olmayan kıymet" olarak addolunur.» (Tebliğ Madde 9)

• *Alınan ve verilen avansların durumu*

• *Avansın dayanağı olan işlem parasal olmayan bir kıymet ise düzeltmeye tabi.*

• *Düzeltilmiş tutar üzerinden fatura düzenlenirse fazladan gelir ve bu gelirin KDV'si ne olacak?*

• *Düzeltilmemiş tutar üzerinden fatura düzenlenirse bu hesaplardaki fazladan bakiye ne olacak?*

• *Özel sektörde ve kamu kesimince çıkarılan tahvil senet ve bonolar (111-112 Hesap)*

• *Alış bedeli ile değerlendirilirse **parasal olmayan kıymet***

• *Borsa rayıcı ile değerlendirilirse **parasal kıymet***

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

2- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarları (düzeltmeye esas tutarları) bulunacaktır.

• «Parasal olmayan kıymetlerin düzeltme işleminde, düzeltmeye esas tarih itibarıyla sahip olduğu ve 213 sayılı Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre, Tebliğin bu maddesi de dikkate alınmak suretiyle, tespit edilen tutarları/değeri esas alınır.» (Tebliğ Madde 13)

- **Reel olmayan finansman maliyeti (ROFM)**

- «Parasal olmayan varlıkların maliyet veya alış bedeline eklenen finansman gideri»

- «Maliyet veya alış bedelleri içerisinde ROFM ihtiva edebilen, iktisadi işletmeye dâhil kıymetler Tebliğe ekli listede (EK 3) yer almaktadır.» (Stoklar, maddi duran varlıklar, mali duran varlıklar, özel tükenmeye tabi varlıklar)

- Düzeltme işleminde, ROFM, "Borç Tutarının Esas Alınması" ve "Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması" yöntemlerinden biri seçilerek hesaplanabilir.

- Stokların düzeltilmesinde «toplulaştırılmış yöntem» kullanılıyorsa reel olmayan finansman maliyetinin hesaplanmasına gerek yoktur.

- 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesi, geçici 32 nci maddesi ve/veya mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş iktisadi kıymetlerin değerinin düzeltilmesinde, düzeltmeye esas değer olan yeniden değerlendirme sonrası değerler için ROFM hesabı yapılmaz.

- 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoaya ait düzeltme ile sınırlı olmak üzere, amortisman süresi bitmemiş olan kıymetlere ilişkin maliyet veya alış bedelinden düşülen reel olmayan finansman maliyetinden amortisman ayrılmamış tutar, 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde 5 yılda ve eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. (Duran varlıklar için geçerli)

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

3- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde, **düzeltemeye esas tarihleri** ve **düzelteme/taşımaya katsayıları** belirlenecektir.

- **Düzeltemeye esas tarihlerin belirlenmesi**
- Düzeltme işlemini yapabilmek için kullanılması zorunlu olan "Düzeltme Katsayısı"nı belirlemek amacıyla; 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetler için esas alınacak "Düzeltemeye Esas Tarih" aşağıdaki esaslara göre belirlenecektir:
- Alış bedeli ile değerilenen menkul kıymetler ve mali duran varlıklar için: **Satın Alma Tarihi.**
- İlk madde ve malzeme, ticari mallar, yarı mamul ve mamul stokların maliyetine dâhil edilen unsurlar, yıllara sâri inşaat ve onarım işlerinde maliyeti oluşturan unsurlar, gelecek aylara ve yıllara ait giderler, maddi duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, maddi olmayan duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, özel tükenmeye tabi varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, yıllara sâri inşaat ve onarım hakedişleri ile haklar ve şerefiyeler, özel fonlar (sabit kıymet yenileme fonu, 5520 sayılı Kanununun 5/1-e bendi gereğince oluşturulan fon gibi parasal olmayan kıymet olarak kabul edilen fonlar), **kâr yedekleri için: Defterlere Kayıt Tarihi.**
 - 152 Hesabın düzeltilmesinde düzeltemeye esas tarih nasıl belirlenecektir?
 - 252 Hesabın düzeltilmesinde düzeltemeye esas tarih nasıl belirlenecektir?
 - 263 Hesabın düzeltilmesinde düzeltemeye esas tarih nasıl belirlenecektir? (750 Hesapta ilgili giderin olduğu tarih mi? 263 Hesaba kayıt tarihi mi?)
- Parasal olmayan alınan depozito ve teminatlar ile avanslar, nakit olarak ödenmiş sermaye, hisse senetleri ihraç primleri, hisse senedi iptal kârları için: **Tahsil Tarihi.**

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

- Parasal olmayan verilen depozito ve teminatlar ile avanslar için: **Ödeme Tarihi.**
- Ayni sermaye olarak konulan kıymetler için: **Mülkiyetin İntikal Ettiği Tarih.**
- Kâr yedekleri, geçmiş yıl kârları ve net dönem kârının, parasal olmayan kıymet olarak kabul edilecek fonların, öz sermaye kalemlerine ait fark hesaplarının sermayeye ilave edilmesi dolayısıyla artırılan sermaye için: **Tescil Tarihi.**
- Nakdi sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için: **Ödeme Tarihi.**
- Ayni sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için: **Sermaye Olarak Konulan Kıymetlerin Mülkiyetinin İntikal Ettiği Tarih.**
- Temettü karşılığı alınan hisse senetleri için: **İştirak Edilen Şirket Sermayesinin Tescil Tarihi.**
- Parasal olmayan karşılıklar için: **Bağlı Oldukları İktisadi Kıymet İçin Belirlenen Tarihler.**
- «31/12/2023 tarihinden öncesine rastlayan devir, nev'i değişikliği ile tam ve kısmi bölünme işlemleri nedeniyle işletme aktifinde yer alan iktisadi kıymetlerin düzeltmeye esas tarihi olarak devir tarihi değil söz konusu kıymetlerin devir alınan, nev'i değişen veya bölünen işletmenin envanterine alındığı; birleşmede ise birleşilen kurumun kayıtlarına intikal ettiği (Tebliğin bu maddesinde ayrıntıları gösterilen) tarih düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınacaktır.»

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

- *Düzeltme/taşıma katsayısının tespiti*
 - *Gerçek yöntem*

$$\text{Düzeltme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Ait Olduğu Aya İlişkin Yİ-ÜFE}}{\text{Düzeltemeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ-ÜFE}}$$

- *Toplulaştırılmış yöntemler (sadece «stoklar»)*

31.12.2023 bilançosu

1- *Basit ortalama yöntemi*

$$\text{Dönem Ortalama Düzeltme Katsayısı} = \frac{\text{Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE}}{(\text{Bilançonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE} + \text{Bilanço günü itibarıyla bir önceki geçici vergi döneminin¹ sonundaki Yİ-ÜFE}) / 2}$$

2- *Stok devir hızı yöntemi (iktisadi ve teknik icaplara uygunsu)*

31.12.2024 ve sonrası bilançolar (yöntemlerden biri seçildiğinde 3 yıl dönülemez)

1- *Basit ortalama yöntemi*

2- *Hareketli ağırlık ortalama yöntemi*

Enflasyon Düzeltmesi Adımları

- *Birikmiş amortismanların düzeltilmesinde katsayı*
- «2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesinde, birikmiş amortismanlar, ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinde düzeltme sonrasında ortaya çıkan *artış oranı dikkate alınarak düzeltilir.*»
- Örneğin; düzeltmeye esas değeri 1.000.000 TL ve birikmiş amortismanı 600.000 TL olan bir iktisadi kıymetin 2,45 düzeltme katsayısı ile düzeltilmesi sonucu değeri $(1.000.000 \times 2,45 =)$ 2.450.000 TL, bu durumda iktisadi kıymetin değerinde ortaya çıkan artış oranı da, $(2.450.000 - 1.000.000) / 1.000.000 =$ %145 olacaktır. Amortisman tutarı bu oran dikkate alınarak düzeltilecek ve düzeltilmiş tutar $(600.000 + 600.000 \times \%145 =)$ 1.470.000 TL olarak hesaplanacaktır.
- 4- Tespit edilmiş düzeltmeye esas tutarlar ait oldukları düzeltme/taşıma katsayılarıyla çarpılarak, parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş tutarları hesaplanacak ve düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki enflasyon farkları kayıtlara alınacaktır.
- 5- Parasal olmayan kıymetler düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetler ise düzeltmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilecektir.

Özellikli Konular

1- Öz Kaynak Hesaplarının Düzeltilmesi

• *Düzeltilmeye Tabi Öz Kaynak Kalemleri*

- 500 - Sermaye
- 502/503 - Sermaye Düzeltmesi Farkları
- 520 - Hisse Senedi İhraç Primleri
- 521 - Hisse Senedi İptal Kârları
- 525 - Kayda Alınan Emtia Karşılığı
- 540/541/542 - Yedekler
- **549 - Özel Fonlar** (*Yenileme fonu, Girişim sermayesi fonu, Varlık Barışı fonu*)

• *Düzeltilmeye Tabi Olmayan Öz Kaynak Kalemleri*

- **549 - Özel Fonlar** (*213 sayılı Kanunun 280/A oluşturulan fon, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında olan hibeler vb.*)

• *Kapatılacak Öz Kaynak Kalemleri*

- 522 - MDV Yeniden Değerleme Artışları
- 570/580 - Geçmiş Dönem Kârları/Zararları
- 590/591 - Dönem Net Kârı/Zararı

Özellikli Konular

2- Yıllara Sâri İnşaat ve Onarma İşlerine Ait Maliyet ve Hakedişlerin Düzeltilmesi

- «213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (5) numaralı bendinde, yıllara sâri inşaat ve onarma işlerine ait maliyet ve hakedişlere ilişkin düzeltmelerin "Enflasyon Düzeltme Hesabı" yerine "Yıllara Sâri İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı"na kaydedileceği ve bu hesabın işin bitiminde kâr/zarar hesabına intikal ettirileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, yıllara sâri inşaat ve onarma işlerine ait maliyet ve hakedişlerine ilişkin düzeltmeler, "Enflasyon Düzeltme Hesabı" yerine "Yıllara Sâri İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı"na kaydedilecektir.»
- «2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun enflasyon düzeltmesinde, Tekdüzen Hesap Planında "17- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri" hesap grubundaki yıllara sâri inşaat işlerine ilişkin maliyetlerin ve "35- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri" hesap grubundaki hakediş bedellerinin düzeltmesinden ortaya çıkan farklar, "697- Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı"nda izlenir. **Bu hesap alacak ve borç kalanı vermesi durumuna göre "178- Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı" veya "358- Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı"na devredilerek kapatılır.»**

2023 Yılı

697 Hesap (Hakedişler/Borç Bakiyesi) >> 178 Hesap >> Geçici Kabul >> 580 Hesap

697 Hesap (Maliyetler/Alacak Bakiyesi) >> 358 Hesap >> Geçici Kabul >> 570 Hesap

2024 Yılı

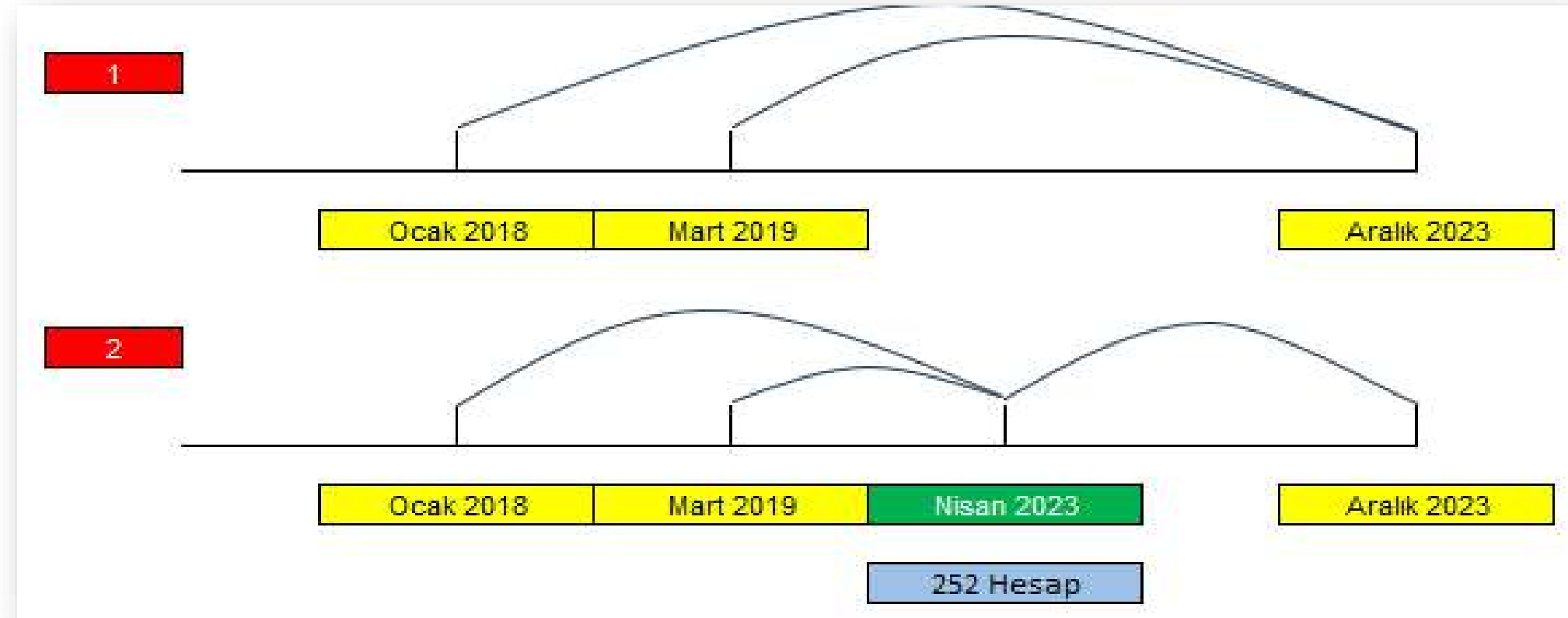
697 Hesap (Hakedişler/Borç Bakiyesi) >> 178 Hesap >> Geçici Kabul >> 658 Hesap

697 Hesap (Maliyetler/Alacak Bakiyesi) >> 358 Hesap >> Geçici Kabul >> 648 Hesap

Özellikli Konular

3- Yapılmakta Olan Yatırımlar

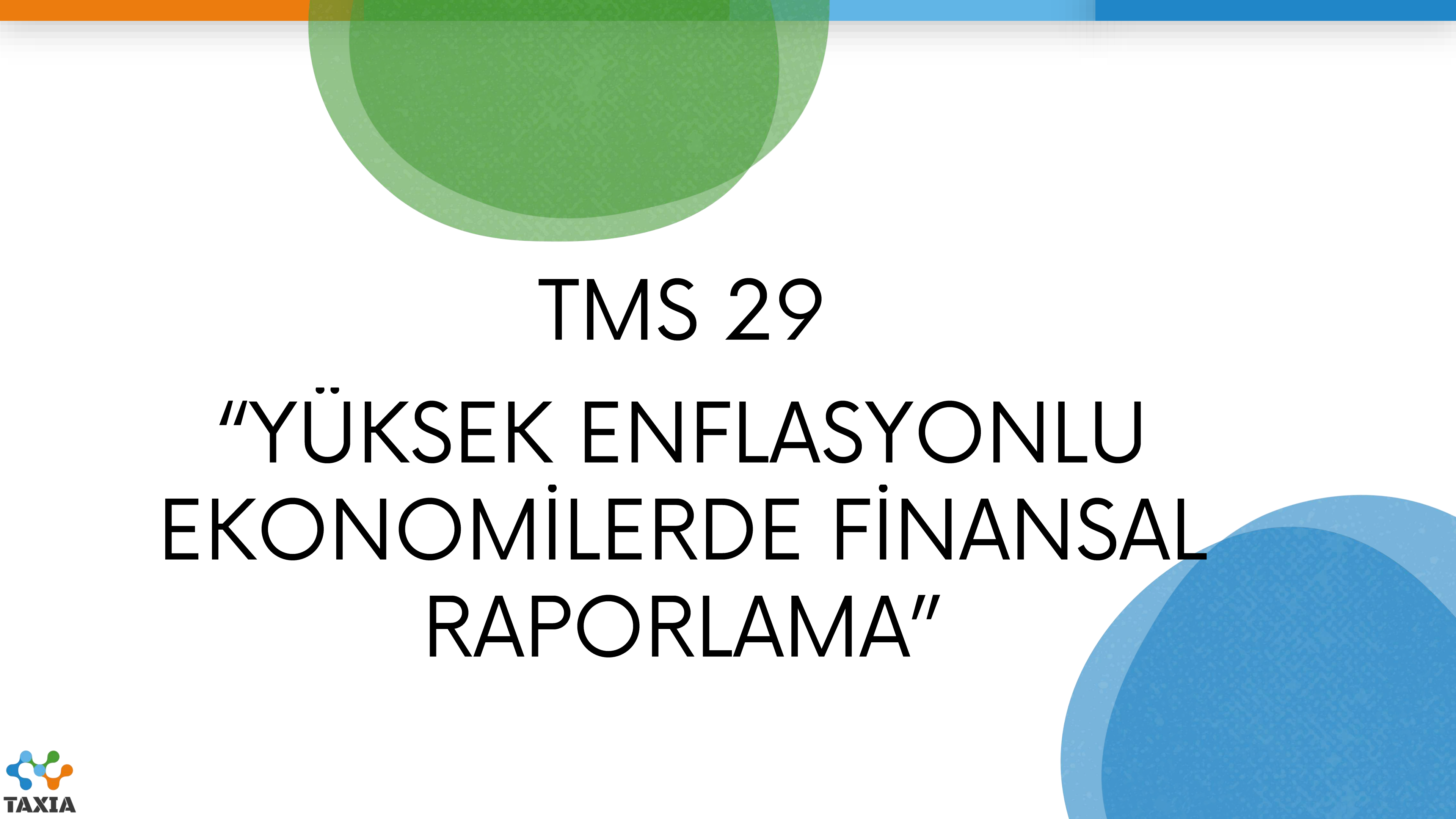
- (1) 2023 hesap dönemi sonuna ait **bilançoda yer alan** (yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların yapıldığı) yatırımlara ilişkin tutarların düzeltilmesi; **söz konusu yatırımlara ait geçmiş her ay sonu itibarıyla kesinleşmiş harcama tutarlarının** (reel olmayan finansman maliyeti var ise düşülmesi şartıyla) o ayın düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınması yoluyla bulunacak düzeltme katsayısı ile çarpılması ve bulunan bu tutarların toplanması suretiyle yapılacaktır.
- (2) 2023 hesap dönemi sonu itibarıyla **bilançoda yer almayan**, ilgili aktif hesabına bilanço tarihinden önce aktarılmış bulunan ve yapılmakta olan yatırımlar hesabından gelmiş olan değerlerin düzeltmeye esas tarihi olarak, söz konusu değerlerin aktifleştirme tarihlerinin değil, yapılmakta olan yatırımlar hesabının kullanıldığı tarihlerin alınması gerekmektedir.

Özellikli Konular

4- Yapılandırma Kanunları Kapsamında «296 Hesaba» Kaydedilen Tutarlar (Kasa ve Ortaklar Cari)

- 296 Hesabın parasal olmayan bir kıymet olduğunu ilişkin Tebliğ'de bir açıklama yapılmamıştır.
- Dolayısıyla ilgili hesap parasal bir kıymet olarak nitelendirilecek olup düzeltemeye tabi olmayacaktır.

TMS 29

“YÜKSEK ENFLASYONLU
EKONOMİLERDE FİNANSAL
RAPORLAMA”

Karşılaştırma alanı	VUK	TFRS / BOBI FRS
Kullanılması öngörülen endeks	Yİ-ÜFE	TÜFE
Uygulamaya başlanacak dönem	31.12.2023	31.12.2023
İlk düzeltme yapılacak tarih	31.12.2023 tarihli bilanço	01.01.2022 tarihli açılış finansal durum tablosu
İlk geçişte düzeltilecek finansal tablolar	Sadece bilanço	Tüm finansal tablolar
Enflasyon muhasebesi geçiş yöntemi	İleriye yönelik	Geriye yönelik
Düzeltilen kalemler	Parasal olmayan kalemler	Parasal olmayan kalemler
Dönem kar/zararının etkilenmesi	2024 hesap döneminden itibaren	2022/2023 hesap dönemlerine ilişkin kar ya da zarar
İlk geçiş etkisinin muhasebeleştirilmesi	31.12.2023 tarihinde düzeltilecek bilançonun geçmiş yıl kar ya da zararında muhasebeleştirilecek.	01.01.2022 tarihli açılış finansal durum tablosunda geçmiş yıl kar ya da zararında muhasebeleştirilecektir.

Parasal ve Parasal Olmayan Kalemler?

	Parasal Kalem	Parasal Olmayan Kalem
Varlıklar		
Nakit ve Nakit Benzerleri	☐	
Finansal Yatırımlar	☐	
Gelir Tahakkukları	☐	
Özkaynak Araçlarına Yapılan Finansal Yatırımlar		☐
Ticari ve Diğer Alacaklar	☐	
Sözleşme Varlıkları	☐	
Stoklar		☐
Canlı Varlıklar		☐
Peşin Ödenmiş Giderler**		☐
Verilen Avanslar**		☐
İştirakler, İş Ortaklıkları ve Bağlı Ortaklıklardaki Yatırımlar		☐
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		☐
Maddi Duran Varlıklar		☐
Kullanım Hakkı Varlıkları		☐
Şerefiye		☐
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		☐

Parasal ve Parasal Olmayan Kalemler?

Yükümlülükler		
Finansal Yükümlülükler	☐	
Gider Tahakkukları	☐	
Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Yükümlülükler	☐	
Ticari ve Diğer Borçlar	☐	
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	☐	
Sözleşme Yükümlülükleri		☐
Devlet Teşvik ve Yardımları*		☐
Ertelenmiş Gelirler		☐
Alınan Avanslar**		☐
Dönem Kârı Vergi Yükümlülüğü	☐	
Karşılıklar***	☐	

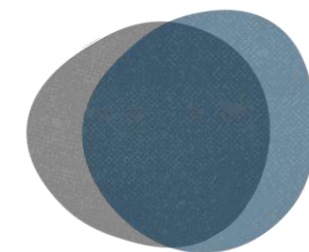
* Alınan nakdi teşvik ya da yardımlar parasal kalem olarak nitelendirilir.

** Bu kalemler genellikle parasal olmayan kalem niteliğinde olmakla birlikte bu kalemlere ilişkin tahsilat ya da ödemelerin, parasal olarak iade edilme yükümlülüğünün bulunması durumunda bunlar parasal kalem olarak değerlendirilecektir.

*** Karşılıklar genellikle parasal bir ödeme yapma yükümlülüğünü temsil ettiğinden parasal kalem olarak değerlendirilmekle birlikte parasal olmayan bir varlıkla ödeme yapılacak olması durumunda ilgili karşılık parasal olmayan kalem olarak değerlendirilecektir.

İnşaat Şirketlerinin Etkileneceği Önemli Hesaplar

- Yıllara sari işlerde tamamlanma yüzdesi nasıl belirlenecek?
- Taşeronlara verilen avanslar ve alınan avanslar nasıl endekslenecek?

Soru Cevap Yorum

Soru Cevap Yorum

- Tasdik zorunluluğu var mı?
- Açıklayıcı sirküler ne zaman çıkar?
- Carileri sermayeye eklemenin faydası var mı?
- Nakdi sermaye indirimine etkisi
- FGK'ya etkisi
- Borca batıklık ve teknik iflasa etkisi
- Örtülü sermaye uygulamasına etkisi
- Yenileme fonuna alınan tutarın değeri
- Değerlenen emisyon primi her yıl kurumlarda tekrar gösterilecek mi?
- TMS 29/ VUK değerlendirme birlikte yapılabilir mi? Sinerji yakalama şansı var mı?

Örnek: Hizmet Faturalaması – 2024 YMM Tarifesi

ENFLASYON DÜZELTMESİ				
YENİDEN DEĞERLEMeye TABİ TUTAR				
800,000,000.00				
SORULAR				
İskonto	0%			
Grup İskontosu	Hayır			
KDV Oranı	20%			
YMM ÜCRET TARİFESİ				
Enflasyon düzeltilmesine veya yeniden değerlendirilmeye tabi tutulan değerlerin tutarı üzerinden	28,000,000TL'ye kadar olanlarda	0.002000	28,000,000.00	56,000.00
Sonraki	56,000,000TL için	0.001000	56,000,000.00	56,000.00
Sonraki	93,000,000TL için	0.000500	93,000,000.00	46,500.00
	177,000,000TL aşan kısmı için	0.000020	623,000,000.00	12,460.00
Ücret hesaplanmasında değerler, binalar, gemiler ve uçaklar için 1/3 oranında uygulanır			800,000,000.00	170,960.00

Webinar Serisi

- ❖ Teknokentler
- ❖ Serbest Bölgeler
- ❖ İstanbul Finans Merkezi
- ❖ Ar-Ge Merkezleri
- ❖ Ticaret Sicil ve Ticaret Kanunu
- ❖ Kamu Şirketleri
- ❖ Gerçek Kişiler

TEŐEKKÜRLER